

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Adil KARAHANLIOĞLU tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.
23.10.2020

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

HDP Grup Başkanvekili

Siirt Milletvekili

Sayıştay, kamu kaynaklarının pazarlık yöntemiyle yapılan ihalelerle belli şirketlere peşkeş çekildiği iddialarına konu olan yapım ve danışmanlık ihalelerindeki etik dışı uygulamalarla ilgili önemli tespitlerde bulunmuş olup, büyük kamu ihalelerinin çoğunluğunu alan bildik şirketlerin Bakanlığınıza, 25'i lüks 91 araç ile cep telefonları, bilgisayarlar, televizyonlar verdiği, yüzlerce personeli yurtdışı ve yurtiçi gezilere gönderdiği belirlenmiştir. Sayıştay'ın Bakanlığınızın, 2019 Denetim Raporu'nda, müteahhit firmaların "*İdarenin ihale konusu işle ilgili olmayan genel ve sürekli ihtiyaçlarını karşıladığı*" bildirilmiştir. Buna göre, bunun yolunun, büyük bölümü pazarlık yöntemiyle ihale edilen işlerle ilgili imzalanan sözleşmelerin "*Diğer Hususlar*" bölümünde düzenleme yapılarak açıldığı saptanmıştır.

Raporda yer alan diğer tespitler ise; hediye kapsamında çok sayıda otomobil, ofis araç ve gereçleri temin edildiği, bunların büyük bölümünün, lüks araçların ise tamamının Bakanlık merkez teşkilatınca kullanıldığı, dolayısıyla, temin edilen araç ve gereçler sözleşmesi yapılan işin ifasından ziyade merkez teşkilatın genel ve sürekli ihtiyaçlarının teminine öncelik verildiği yönündedir. Ayrıca, ofis araç ve gereçlerinin İdareye tahsisine rağmen, taşınır kayıtlarının yapılmaması ise ayrı bir sorun oluşturmaktadır. Taşınır kayıtları ve taşınır teslim belgesi olmadan yapılan kullanımlar Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in "*Hediye Alma ve Menfaat Sağlama Yasağı*" başlıklı maddesi kapsamında değerlendirilebileceği raporda ifade edilmiştir. Otomobil teminlerinin, araçların mahiyeti itibarıyla da mevzuata uygun olmadığı ortaya çıkarılmış olup mevzuata göre, sınırlı sayıdaki makam ve hizmetler dışında yabancı menşeli araç

edinilemeyeceği, hizmet alımı yoluyla kiralanamayacağı veya başka bir yöntemle taşıt alınamayacağı ve araçların yüzde 50 yerli olacağı açıkça ifade edilmektedir. Temin edilen lüks araçların tamamı ve diğer araçların büyük bölümü gerekli silindir hacmi, yerlilik oranı ve menşei şartlarını sağlamamaktadır. Dolayısıyla, idare genel bütçe ödenekleri ile temin edemeyeceği araçları yapım ve danışmanlık işleri sözleşmelerinin diğer hususlar bölümünü kullanarak temin etmektedir. Denetim raporunda, yurt içi ve yurt dışı birçok faaliyetin de sözleşmeler kapsamında Etik Sözleşmesi ve Etik Davranış İlkeleri ile ilgili mevzuata aykırı olarak yüklenici firmalara yaptırıldığı da bildirilmiştir. Sözleşmelerde talep edilen unsurlara dair yapılan ödemelerin ilgili işin hakedişleri vasıtasıyla genel bütçe ödeneklerinden karşılandığı da raporda yer almaktadır. Sözleşmeler kapsamında talep edilen araç, gereç, personel, seyahatler, konaklamalar gibi unsurların miktar ve içeriğinin ihale yöntemi ile ilişkili olduğuna da dikkat çekilen raporda, "Pazarlık usulü (21/b) ile yapılan ihalelerin dokümanlarında talep edilen unsurların miktar ve mahiyetinin açık ihale usulü ile yapılan işlerden ciddi anlamda fazla olduğu görülecektir" tespiti de yer almıştır. Yasalara aykırı olarak alınan 25'i lüks sınıfında 96 binek araç, 8 minibüs, 207 bilgisayar, 115 dizüstü bilgisayar, 165 tablet bilgisayar, 255 hatlı cep telefonu, 60 hatlı dijital telefon, 34 LCD televizyon, 23 projeksiyon, 129 yazıcı/fotokopi cihazı, 8 cilt makinesi, 12 evrak imha makinesi, 6 UPS, 14 dijital fotoğraf makinesi alındığı ancak bunların bir bölümünün henüz teslim edilmediği de belirlenmiştir. Yine yurt dışı gezisi adı altında çok sayıda masraf kaleminin olduğu tespit edilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınıza ilişkin açıklanan Sayıştay raporuna göre kamu kaynaklarının pazarlık yöntemiyle yapılan ihalelerle belli şirketlere kayırma usulü ile verildiğine dair tespiti yerinde midir? Neden pazarlık usulü ile ihale yapılmasına rağmen kamusal zarar oluşmuştur?
- 2- Büyük kamu ihalelerinin çoğunluğunu alan bildik şirketlerin Bakanlığınıza, 25'i lüks 91 araç ile cep telefonları, bilgisayarlar, televizyonlar verdiği, yüzlerce personeli yurtdışı ve yurtiçi gezilere gönderdiği tespiti doğrultusunda bahse konu lüks araçlar, elektronik cihazlar ile gezilerden kimler yararlanmıştır? Hangi gerekçe ile Bakanlığınız buna cevaz vermiştir?
- 3- Müteahhit firmalar neden idarenin ihale konusu işle ilgili olmayan genel ve sürekli ihtiyaçlarını karşılamıştır? Bundan kim yahut kimler fayda sağlamıştır?
- 4- Hediye kapsamında alınan araçların Bakanlık teşkilatında kullanılması kararını kim ve hangi gerekçeyle vermiştir? Neden merkez teşkilat için bu kadar çok sayıda ve lüks araç kullanımı söz konusu olmaktadır?
- 5- Bakanlığınız neden taşra teşkilatlarının ihtiyaçlarını sağlamak yerine, merkez teşkilatı için lüks harcamalar yapılmasını tercih etmiştir?
- 6- Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in "Hediye Alma ve Menfaat Sağlama Yasağı başlıklı maddesi neden delinmiştir?
- 7- Yasalara aykırı olarak alınan 25'i lüks sınıfında 96 binek araç, 8 minibüs, 207 bilgisayar, 115 dizüstü bilgisayar, 165 tablet bilgisayar, 255 hatlı cep telefonu, 60 hatlı dijital telefon, 34 LCD televizyon, 23 projeksiyon, 129 yazıcı/fotokopi cihazı, 8 cilt makinesi, 12 evrak imha

makinesi, 6 UPS, 14 dijital fotoğraf makinesi halihazırda kimin kullanımında ve uhdesindedir?

- 8- Bakanlığınıza dair Sayıştay'ca tespit bulguların tarafınızca takibi sağlanacak mıdır?